

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0225U004993

Державний реєстраційний номер: 0121U000050

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 23-12-2025

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 5

Назва етапу: Сформувані наукові основи побудови сівозмін різної ротації та спеціалізації, адаптованих до ґрунтово-кліматичних та організаційно-економічних умов виробництва для забезпечення відтворення родючості ґрунту, підвищення продуктивності і стійкості агроценозів в Лівобережному Лісостепу України

Початок етапу: 01.2025

Закінчення етапу: 12.2025

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Черкаська державна сільськогосподарська дослідна станція Національного наукового центру "Інститут землеробства Національної академії аграрних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 14198402

Місцезнаходження: вул. Докучаєва, буд. 13, с. Холодненьське, Смілянський р-н., Черкаська обл., 20731, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380674727088, 380473344343

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00024360

Місцезнаходження: вул. Михайла Омеляновича-Павленка, буд. 9, м. Київ, 01010, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет Міністрів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442801085

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрямок фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6591060

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 74.000

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

02.02.01.02.Ф. «Теоретично обґрунтувати високопродуктивні сівозміни стосовно кліматичних змін за різної спеціалізації аграрного виробництва в умовах Лівобережного Лісостепу України

Назва роботи англійською:

02.02.01.02.F. "Theoretically substantiate highly productive crop rotations in relation to climate change with different specialization of agricultural production in the conditions of the Left Bank Forest-Steppe of Ukraine"

Реферат українською:

Обґрунтовано наукові основи побудови сівозмін різної ротації та спеціалізації, адаптованих до ґрунтово-кліматичних та організаційно-економічних умов виробництва для забезпечення відтворення родючості ґрунту, підвищення продуктивності і стійкості агроценозів в Лівобережному Лісостепу України. Оптимальні площі культур в сівозміні: пшениці озимої – 30 %, соняшника до 10–20 %, кукурудзи на зерно до 40 %, сої – 20 %. В чотири та п'ятипольних сівозмінах з насиченням зерновими 60–80 %, в т. ч. кукурудзи 20–50 %, мали більший збір кормових одиниць – 9,30–9,66 т/га, ніж в сівозмінах з ранніми зерновими – 5,71–6,23 т/га. Кращими дозами добрив були: для гороху P20K40, пшениці – N100P60K80, соняшника – N60P60K60, кукурудзи – N60P40K60 на 1 га сівозмінної площі. Позитивний баланс поживних речовин був у сівозміні, де 20 % багаторічних трав, при внесенні N31P33K41 на 1 га сівозмінної площі та побічна продукція. На варіантах без добрив безполицеві обробітки не поступались оранці, або переважали в обох сівозмінах. За внесення N62P66K82 оранка була кращою за виходом кормових одиниць на 0,23–0,56 т/га. Прибавки кормових одиниць від добрив склали за дози N31P33K41 1,87–2,20 т/га або 25,5–40,7 %, за дози N62P66K82 2,61–3,22 т/га або 47,9–60,7 % в зернофуражній і 38,4–45,1 % в зерновій. За оранки за дози N62P66K82 ефективність добрив вища на 5,3–12,8 %.

Реферат англійською:

The scientific foundations of building crop rotations of various rotations and specializations, adapted to the soil-climatic and organizational-economic conditions of production to ensure the reproduction of soil fertility, increase the productivity and stability of agroecosystems in the Left Bank Forest Steppe of Ukraine, are substantiated. Optimum crop areas in crop rotation: winter wheat - 30%, sunflower up to 10-20%, corn for grain up to 40%, soybeans - 20%. In four- and five-field crop rotations with grain saturation of 60–80%, including corn 20–50%, there was a higher harvest of fodder units – 9.30–9.66 t/ha, than in crop rotations with early grains – 5.71–6.23 t/ha. The best doses of fertilizers were: for peas P20K40, wheat - N100P60K80, sunflower - N60P60K60, corn - N60P40K60 per 1 ha of crop rotation area. There was a positive balance of nutrients in crop rotation, where 20% of perennial grasses, when applied N31P33K41 per 1 ha of crop rotation area and by-products. On variants without fertilizers, tillage was not inferior to plowing, or prevailed in both crop rotations. With the application of N62P66K82, plowing was better in terms of yield of fodder units by 0.23–0.56 t/ha. Increases in fodder units from fertilizers were 1.87–2.20 t/ha or 25.5–40.7% for doses of N31P33K41, 2.61–3.22 t/ha or 47.9–60.7% for doses of N62P66K82 in grain forage and 38.4–45.1% in grain. Fertilizer efficiency is higher by 5.3–12.8% when plowing at doses of N62P66K82.

Індекс УДК: 631.58; 631.582, 632.5:631.51

Коди тематичних рубрик: 68.29.07

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Шаповал Іван Семенович

Науковий ступінь: к. с.-г. н.

Вчене звання:с.н.с.

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Наукові основи побудови та агроекологічної оцінки формування продуктивності різноротаційних сівозмін в Лівобережному Лісостепу

Назва НТП англійською: Scientific basis of construction and agro-ecological assessment of the formation of productivity of different crop rotations in the Left Bank Forest Steppe

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Інше (Наукові основи побудови та агроекологічної оцінки формування продуктивності різноротаційних сівозмін)

Галузь застосування: 72.19 за КВЕД

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Обґрунтовано наукові основи побудови сівозмін різної ротації та спеціалізації, адаптованих до ґрунтово-кліматичних та організаційно-економічних умов виробництва для забезпечення відтворення родючості ґрунту, підвищення продуктивності і стійкості агроценозів в Лівобережному Лісостепу України. Удосконалено оптимальні площі культур в сівозміні: пшениці – 30 %, соняшника до 10–20 %, кукурудзи на зерно до 40 %, сої – 20 %. Позитивний баланс поживних речовин був у сівозміні, де 20 % багаторічних трав, при внесенні N31P33K41 на 1 га сівозмінної площі та побічна продукція. Насичення сівозмін кукурудзою, соєю, соняшником в умовах зміни клімату сприяє зростанню продуктивності сівозмін до 10,6 к. од., 0,73–0,8 т/га білка. Вищу продуктивність мали п'ятипільна сівозмінна з насиченням зерновими 80 %, в т. ч. кукурудзи 40 %, трипільна сівозмінна з насиченням зерновими 66 % з чергуванням культур соя – кукурудза – кукурудза – 10,04/10,86 т/га к. од. і 0,75 т/га білка.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Створення принципово нової продукції (матеріалів, технологій тощо) для забезпечення експортного потенціалу та заміщенню імпорту, Поліпшення стану навколишнього середовища

Вплив НТП на довкілля: Розробка сприяє збереженню родючості ґрунтів.

Впровадження НТП: Не впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу:

Закінчення етапу:

Споживачі продукції: Агроформування різних форм власності

Перспективні ринки: Україна

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

ІХ. Бібліографічний опис

1. Ткаченко М. А., Демиденко О. В., Дегодюк С. А., Коваленко Н. П., Думанецький В. В., Расевич В. В., Торбанюк М. В., Рудас Л. А., Шаповал І. С., Кравченко В. П., Ярмілко С. А., Тетерещенко Н. М., Расевич І. В., Виноградова О. М., Шапран В. С., Шагурська Н. В. Проблемні питання землеробства АПК Черкаської області та шляхи їх вирішення: монографія. Київ: Аграрна наука, 2025. 664 с. ISBN 978-966-540-644-0 DOI: 10.31073/978-966-540-644-0
2. Шаповал І. С., Векленко Ю. А., Кравченко В. П., Ярмілко С. А., Яремич Л. В. Продуктивність ячменю ярого залежно від агротехнічних факторів у Лісостепу Лівобережному. Корми і кормовиробництво. 2025. № 99. С. 8–15. DOI: <https://doi.org/10.31073/kormovyrobnytstvo202599-08>
3. Демиденко О. В., Шаповал І. С. Формування весняних запасів ґрунтової вологи в 10-пільній сівоzmіні Центрального Лісостепу. Вісник аграрної науки. 2025. № 3(864). С. 13–22.
<https://doi.org/10.31073/agrovisnyk202503-01>
4. Демиденко О. В., Шаповал І. С., Ярмілко С. А. Продуктивність культур у п'ятипільних сівоzmінах за різних доз добрив у Лівобережному Лісостепу. Землеробство та рослинництво: теорія і практика. 2025. Вип. 2(16). С. 5–13. <https://doi.org/10.54651/agri.2025.02.01>
5. Демиденко О. В., Шаповал І. С., Ярмілко С. А. Система удобрення та продуктивність культур у п'ятипільних сівоzmінах Лівобережного Лісостепу. Живлення рослин, технології та інновації: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченій 120-річчю від дня народження академіка Власюка П. А. (19 березня 2025 року), Київ: НУБіП України. С. 39–44.
https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u371/mater_konf_vlasyuk.pdf
6. Демиденко О. В., Шаповал І. С. Режим зволоження в межах періодично промивного водного режиму чорнозему за різних способів обробітку. Агроекологічна безпека і раціональне землекористування зони Полісся: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 23 квітня 2025 року. Житомир: ІСГП НААН, 2025. С. 34–37. <https://www.isgpnnaan.org/upload/zbirnik-2025-PDF.pdf>
7. Агротехнологічна стратегія ефективної організації весняно-польових робіт у зонах Лісостепу і Полісся в 2025 р. в умовах воєнного стану: наук.-практ. реком./кол.авт. (в т. ч. Черкаська ДСГДС ННЦ «ІЗ НААН»: В.В. Думанецький, О.В. Демиденко, В.В. Расевич, І.С. Шаповал, В.П. Кравченко, Н.М. Тетерещенко). Київ, 2025. 104 с. <https://zemlerobstvo.com/wp-content/uploads/2025/03/05.03.2025-r.nnts-iz-naan-rek.-vesna-2025-lisostepopolissya.pdf>
8. Проведення весняно-польових робіт в АПК Черкаської області в умовах 2025 року (науково-практичні рекомендації) / Демиденко О.В., Думанецький В.В., Расевич В.В., Ярмілко С.А., Шаповал І.С., Кравченко В.П., Тетерещенко Н.М., Шапран Н.В., Шагурська Н.В., Яремич Л.В., Косенко Р.В. Холоднлянське, 2025. 54 с.
<https://agrobiz.net/modules/files/file/provedennya-vesn-pol-robit-250085.pdf>
9. Наукові основи побудови та агроекологічної оцінки формування продуктивності різноротаційних сівоzmін в Лівобережному Лісостепу: науково-методичні рекомендації / О.В. Демиденко, І.С. Шаповал. Сміла: Черкаська ДСГДС ННЦ «ІЗ НААН», 2025. 24 с.

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Думанецький Володимир В'ячеславович

Перелік осіб-виконавців

Демиденко Олександр Васильович

(д. с.-г. н., с.д.)

Кирильчатенко Надія Іванівна

Кравченко Віталій Павлович

(к. с.-г. н.)

Чала Світлана Володимирівна

Яремич Лідія Василівна

Ярмілко Світлана Андріївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Торбанюк Марія Вікторівна

Телефон

0983312835

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна